Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

॥ श्री जैनग्रन्थप्रकाशकसभा प्रकाशित ग्रन्थाः ॥

१ हारिभद्राष्टकवृत्ति ३२१ संवादपाठयुक्त-
वृत्ति ड्रोइंगपेपर २-८
" " ग्लेझपेपर २-०
२ संबोध प्रकरण.... ....३-०
३ हरिभद्रसूरिग्रन्थसंग्रह.... ....३-०
४ हारिभद्राष्टक प्रकरण (मूल).... ....०-४
५ स्याद्वादरहस्य पत्र सटीक.... ....०-१२
६ न्यायालोक सटीक.... ....५-०
७ अष्टसहस्री तात्पर्यविवरण.... ....१०-०
८ समुद्घाततत्त्व.... ....०-६
९ जैनन्याय मुक्तावली सटीक.... ....१-०
जैनन्याय मुक्तावली समु० भेगा १-४
१० नवतत्व विस्तरार्थ.... ....३-०
११ दंडक विस्तरार्थ.... ....१-०
१२ थी १७ धातुरत्नाकर भा. १ थी ६ ×
१८ खंडखाद्यलघुवृत्ति.... .... ×
१९ हैमधातुमाला.... ....४-०
२० जैनतत्त्वपरीक्षा.... ....०-४
२१ स्तोत्र भानु.... ....०-२
२२ स्याद्वाद बिन्दु.... .... ×
२३ द्रव्यलोकप्रकाश भाषान्तर प्रथम भाग ×
२४-२५ योगदृष्टि स. योगबिन्दु सटीक २-८
२६ १२५-१५०-३५० स्तवनो, योग-
दृष्टिसज्झाय द्रव्यगुणपर्यायराससंयमश्रे-
णिविचार-सज्झायादि संग्रह ०-८
२७ पारमर्षस्वाध्याय ग्रंन्थसंग्रह (बुक)....०-६
२८ " " " (पत्राकार) ०-८
२९ सम्मतितर्कप्रकरण सटीक प्र० भा० ५-०
३० योगदृष्ट्याादिनवग्रन्थपद्यानुक्रम ०-६
३१-३२-३३-३४ भाषारहस्य प्रकरण सटीक
योगविंशिका व्याख्या-तत्त्वविवेकविवरणसमे-
तकूपदृष्टान्तविशदीकरणप्रकरण-निशाभक्ते-
स्वरुपतो दूषितत्त्वविचारप्रकरण २-०

॥ मुद्र्यमाणा मुद्रयिष्यमाणाश्च शासनप्रभावका ग्रन्थाः ॥

१ सम्मतितर्कप्रकरण सटीक द्वि० भाग २ धर्मपरीक्षा सटीक ३ प्रतिमाशतक बृहट्टीका

प्राप्तिस्थानं-शेठ इश्वरदास मूलचंद, कीका भटपोल-अमदावाद.

For Private and Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

॥ श्रीजिनाय नमः ॥

श्रीरौहिणेयचरित्रं—श्लोकबद्धं ॥

(कर्त्ता—श्रीउपाध्यायजी देवमूर्त्तिः)

छपावी प्रसिद्ध करनार.

पंडित श्रावक हीरालाल हंसराज.

(जामनगरवाला.)

संवत्—१९६५. सने १९०८.

किं रु.—०—८—०

For Private and Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

☞ जामनगर जैनभास्करोदय छापखानामां छाप्युं.

For Private and Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

॥ श्रीजिनाय नमः ॥

॥ अथ श्रीरौहिणेयचरित्रं ॥

(श्लोकबद्धं)

(कर्त्ता श्रीउपाध्यायजी देवमूर्त्तिः)

द्वेषेऽपि बोधकवचःश्रवणं विधाय । स्याद्रौहिणेय इव जंतुरुदारलाभः ॥ क्वाथोऽप्रियो-
ऽपि सरुजां सुखदो रविर्वा । संतापकोऽपि जगदंगभृतां हिताय ॥ १ ॥ तद्यथा—अस्त्यत्र
मगधे देशे । गंगापारे मनोहरं ॥ पुरं राजगृहं नाम्ना । महर्द्धिनरभूषितं ॥ २ ॥ तस्योपकंठे
वैभार-गिरिः सानुमनोरमः ॥ चौराणां च मुनीनां च । विश्रामस्थानकं सदा ॥ ३ ॥ स
पर्वतो वनस्पत्या । भाराष्टादशसंख्यया ॥ विराजितो निर्झरैश्च । मुक्ताहारैरिवाद्भुतैः ॥ ४ ॥
शब्दायंते दिवा यत्र । व्याघ्रसिंहाः सहस्रशः ॥ शिवानामपि फेत्कारै-र्भीषणो घूकघूत्कृतैः ॥

For Private and Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

॥ ४ ॥ चौराणां शिशवस्तत्र । रमंते सिंहशावकैः ॥ बलेन मंत्रयंत्राणा–मौषधीनां च नित्यशः ॥ ५ ॥ वसंति मुनयोऽनेके । वनेषु परितो गिरिं ॥ कंदमूलफलाहाराः । कुर्वंति विविधं तपः ॥ ६ ॥ या गुहा मध्यवर्त्तिन्यो । वंशजालिपरिवृताः ॥ वसंति तत्र चौराणां । कुलानि शतसंख्यया ॥ ७ ॥ उत्कृष्टः सर्वचौराणा–धमतश्चौरविद्यया ॥ चौरोरूप्यखुराह्वानो । नृशं साहसिको धनी ॥ ८ ॥ पादयोः परिधत्ते स । तस्करो रौप्यपादुके ॥ स्वच्छंदलीलया तत्र । पर्वते पर्वति नृशं ॥ ९ ॥ राजा राजगृहे राज्यं । विदधाति प्रसेनजित् ॥ निर्नीतिवैरिहंतापि । पुनश्चौरातिशंकितः ॥ १० ॥ गेहे गेहे भ्रमन् रात्रौ । चौरो रूप्यखुरः सदा ॥ यद्यत्सुखायते चित्ते । तत्तत्प्रकुरुते ध्रुवं ॥ ११ ॥

कलितास्तेन चौरेणा–रक्षकाः सकला अपि ॥ गेहे गेहे नवद्वारं । स रात्रौ कुरुतेऽनिशं ॥ १२ ॥ याति पक्षिवदुड्डीय । मठप्राकारमंदिरान् ॥ शस्त्राणि राजपुत्राणा–माछिनत्यपि पश्यतां ॥ १३ ॥ कथयित्वा स्वनेक्ताँ । दत्वावस्वापिनीमपि ॥ याति जागरयित्वा सो–ऽकलनीयश्च दुःसहः ॥ १४ ॥ स जानात्यनिकाबंधं । धाराबंधं मलिम्लुचः ॥ न तस्य लगते

For Private and Personal Use Only

घातो । विधत्ते किं नराधिपः ॥ १५ ॥ आजुहाव नृपश्चौरं । तं दत्वा शपथान् बहून् ॥ अ-
वीवदच्च मधुर–भाषया स नरेश्वरः ॥ १६ ॥ अस्मिन् पुरे त्वं विनाशं । मा कार्षीर्जातु मि-
त्र भोः ॥ अस्मद्दत्तं वरं ग्रासं । गृहाण त्वं खलु स्थिरं ॥ १७ ॥ तस्य ग्रासः कृतः कीदृक्
भुक्तहट्टे विशोपकः ॥ वसन्नेको वरो ग्रामो । इमकश्च गृहंप्रति ॥ १८ ॥ समं तेनेति चौरेण
। संधिर्जज्ञे क्ष्माभुजः ॥ उद्घाटितेन द्वारेण । जनः शेतेऽतिनिर्भयः ॥ १९ ॥ अथ प्रोवा-
च पितरं । रहो रूप्यखुरात्मजः ॥ परिधाप्ये त्वया तात । नाग्रो रजतपादुके ॥ २० ॥ श-
क्यते चौरिका कर्त्तुं । नात्मभिर्न्नृपसीमनि ॥ घृष्ट्वा वृथा याति रौप्यं । पादुकेऽयोमये कुरु ॥
॥ २१ ॥ इत्थं तु तद्वचः श्रुत्वा । सर्वश्चौरपरिच्छदः ॥ हसन्नुवाच लोऽन्येष । चौरेश तव नंदनः
॥ २२ ॥ अभिधा तस्य तैर्दत्ता । ध्रुवं लोहखुरो ह्ययं ॥ पितृवत्सोऽप्यभूच्चौर–विद्यानां केलि-
मंदिरं ॥२३॥ मृतो रूप्यखुरो राज–गृहे क्वाऽपि कदाप्यथ॥ चौरनाम न जानाति। जनोऽति-
सुखितः सदा ॥ २४ ॥ सर्वे ग्रासाः समायांति । तल्लोहखुरमंदिरे ॥ गुणेन तेन देशेऽपि ।
सर्वो गतभयो जनः ॥ २५ ॥ गेहे लोहखुरस्यापि । रोहिण्या सुषुवे सुतः ॥ भव्यलग्नेऽति-

गुणवां—स्तेजोभिर्भास्करोपमः ॥ २६ ॥ पुरो मौहूर्त्तिको लोह—खुरस्येत्यवदद्वचः लग्नप्रमा-
णतो नैष । चौरः प्रांतेऽतिधार्मिकः ॥ २७ ॥ वंदिष्यतेऽसौ भूनाथ—स्वर्णाश्वैर्दानवैरपि ॥ रौ-
हिणेयोऽभिधानेन । ज्ञास्यतेऽपि जगत्त्रये ॥ २८ ॥ परोपकारी धर्मात्मा । दयालुर्भवभीरुकः
॥ विद्यासु निपुणः प्रौढो । भवन्नेष भविष्यति ॥ २९ ॥

वचः सांवत्सरस्येति । श्रुत्वा लोहखुरोऽपि सः ॥ हृदि हर्षविषादाभ्या—मपूरिष्ट समंत-
तः ॥ ३० ॥ यदा प्रसूतो रोहिण्या । पुत्रो राजगृहे तदा ॥ श्रेणिकोऽपि समायातो । बेनात-
टपुरात्वरं ॥ ३१ ॥ लसौ प्रसेनजिद्दीक्षां । राजा श्रीश्रेणिकोऽभवत् ॥ गुहायां वर्द्धते चौर—
कुमारो रौहिणेयकः ॥ ३२ ॥ संजज्ञे सोऽष्टवार्षीयः । पठतिस्म कलाः कलाः ॥ पंडितस्या-
पि संदेहा—नुत्पादयति बुद्धिभिः ॥ ३३ ॥ स्वशब्दस्य परावर्त्तः । क्रियते येन केनचित् ॥ त-
दन्वशासीत्तच्चापि । येन रूपांतरं भवेत् ॥ ३४ ॥ विद्या जानाति सर्वेषां । वर्त्तकानां मनोहराः
॥ ददाति निर्णयं भाषा—रागाणामपि कोविदः ॥ ३५ ॥ याति पक्षिवदुड्डीय । क्षणेन व्योम्नि
तस्करः ॥ क्षणाद्विहाय स्वं रूपं । भवेत् श्वापदरूपभाक् ॥ ३६ ॥ विदधत्प्रौढनादं च । फ-

लान्यत्ति घनान्यपि ॥ आरुह्य भूरुहान् सर्वान् । सार्द्धमर्जुनकेतुभिः ॥ ३७ ॥ मृगाणां मध्य-
गः क्रीडां ॥ करोति कमलाननः ॥ विधाय रूपं मायूरं । नरिनर्त्यंबुदागमे ॥ ३८ ॥ तरणं
तारणं गंगा–नद्यां तेन च शिक्षितं ॥ पश्चादपि हि संसार–सागरं स तरिष्यति ॥ ३९ ॥ ए-
वं कलानां हेतोः स । यत्र तत्रापि संचरन् ॥ जानीतः पितरावेवं । स्वच्छंदं रमतेऽर्भकः ॥
॥ ४० ॥ औषधानि विचित्राणि । मंत्रयंत्रांश्च कोटिशः ॥ स जानाति परं नैव । हिंसाकर्म
मनागपि ॥ ४१ ॥ स्वयं कमपि नो हंति । हिंसकांश्चापि वारयन् ॥ रौहिणेयो लुब्धकानां
। क्षणात्पाशांश्छिनत्यपि ॥ ४२ ॥ स्थित्वा नष्टो याति वेगा–द्यतीनां वाश्रमेषु सः ॥ धर्मो-
पदेशं ते तस्य । ददते च श्रृणोत्यसौ ॥ ४३ ॥ जनको रौहिणेयस्या–न्यदा स्वीयपरिच्छदात्
॥ श्रुत्वात्मजस्य चरितं । पुत्रमाजूहवत् स्वयं ॥ ४४ ॥ पुरः स्थितं लोहखुरो । रौहिणेयं
तमूचिवान् ॥ विनाशयसि वत्स त्वं । गृहसूत्रं न शंसयः ॥ ४५ ॥ हसन्नूचे रौहिणेयः ।
पितरं लीलयेव हि ॥ आजन्मतोऽपि मयका । सूत्रं नोच्चालितं पितः ॥ ४६ ॥ मार्गं न पूर्व-
जाचीर्णं । व्रजसि त्वं मनागपि ॥ गृहसूत्रमिदं वत्स । सूत्रं नो कर्त्तनोद्भवं ॥ ४७ ॥ अस्मा-

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

कं नवने जातो । जीवघातं करोषि न ॥ नाचरेर्मदिरापानं । चिखादिषसि नो पलं ॥ ४८ ॥
किंमस्रैर्निर्निरीक्षेथा । नुयास्मास्वनवन्नवान् ॥ अस्मद्भिक्तां न कुरुषे । स्वल्पामपि हि जातु-
चित् ॥ ४९ ॥ मद्भिर्वासैर्नूनं । निक्षां याचिष्यसे जनं ॥ सांवत्सरेण यत्प्रोक्तं । तद्बोन्नो-
ति किमन्यथा ॥ ५० ॥ किं तवाग्रे बहूक्तेन । सारं वाक्यमतः शृणु ॥ चलास्माकं मनोवृ-
त्त्या—थवा हत्यां गृहाण मे ॥ ५१ ॥ असुखानां निधिर्द्यूतं । द्यूतं कलहमंदिरं ॥ कुलशीलह-
रं द्यूतं । तेन दिव्याम्यहं कथं ॥ ५२ ॥ मद्यान्नवति वैकल्य—मपावित्र्यं तथैव च ॥ न तिष्टे-
ज्जठरे धान्यं । तत्पिबामि कथं पितः ॥५३॥ यैः श्वापदैः समंक्रीडां । करोमि विपिनेऽन्वहं ॥
तेषां मांसानि हत्वा तान् । तात खादाम्यहं कथं ॥ ५४ ॥ कुलक्रमसमायातं । स्तैन्यं चेन्न
करोम्यहं ॥ ततो यूयं प्रकुर्याच्च । मत्सरं हि ममोपरि ॥ ५५ ॥ रौहिणेयस्य वाक्यानि । श्रु-
त्वेति मुमुदेतरां ॥ पुत्रं लोहखुरो दोर्न्यां—मालिलिंग पुनः पुनः ॥ ५६ ॥ हृष्टश्चित्ते पुनः प्रो-
चे । चौरराट् निजमात्मजं ॥ शिक्षामेकां वत्स कुर्या—स्त्वं मे कुलहितावहां ॥ ५७ ॥ धर्म-
धूर्त्तो धरापीठे । श्रीवीरो विश्वविश्रुतः ॥ स्वर्णरत्नरौप्यमयं । कुर्याद्व्प्रत्रयं सदा ॥ ५८ ॥ त-

For Private and Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

त्रागतांश्च विश्वस्तान् । सर्वजातिसमुद्भवान् ॥ किंचित्किंचित् समाख्याय । स जनान् विप्रतारयेत् ॥ ५ए ॥ ते विप्रतारिताः संत—स्त्यक्त्वा जायांगजानपि ॥ भवेयुः सर्वविषय—व्यापारेषु पराङ्मुखाः ॥ ६० ॥ तल्लक्ष्मीग्रहणे लोभं । मा कार्षीस्त्वं मनागपि ॥ गृहीतुं शक्यते कैश्चि—द्यत्कापि न हि सा जनैः ॥६१॥ अंधीभवेः सदापि त्वं । वत्स तन्मुखवीक्षणे ॥ तद्वचःश्रवणेऽकर्ण—स्त्वं चेद्भक्तः पितुरथ ॥ ६२ ॥

कार्येऽमुष्मिन् वचोबंधं । विधेहि मयका समं ॥ तातादेशः प्रमाणं मे । रौहिणेयोऽप्यदोऽवदत् ॥ ६३ ॥ कियद्भिर्वासरैर्लोह—खुरः पंचत्वमाप्तवान् ॥ ग्रासास्तथैव ते तेऽस्य । समायांति गुहागृहे ॥ ६४ ॥ ये चौरा रोहिणेयस्य । संत्यन्ये परिपंथिनः ॥ चौरपंचत्ववार्त्तां ते—ऽभयं लेखादजिज्ञपन् ॥ ६५ ॥ लेखमध्ये च लिखितं ॥ ज्ञातास्मान्निर्मतिस्तव । तदात्मजस्य शावस्य । यद् ग्रासं यच्छसि स्वकं ॥ ६६ ॥ वैद्यैश्चिकित्स्यमानोऽस्ति । स्वामी वो रोगपीडितः ॥ ते न स्थ यूयमाहूता—स्तत्र च व्रजत द्रुतं ॥ ६७ ॥ आगच्छत पुनर्यूयं । जाते तस्मिन्निरामये ॥ मृते पुनर्नवं ग्रासं । करिष्यति च वो नृपः ॥ ६८ ॥ ज्ञात्वा लेखसमाचा-

For Private and Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

र–मन्नयेनेति वाक्यतः ॥ जना लोहखुरस्याथो–त्थापिताः शुद्धकहट्टतः ॥ ६९ ॥ ते गत्वा
कंदराद्वारे । निखिलाः खिन्नमानसाः ॥ रोहिणेयपि रुरोदोच्चै–र्वीक्ष्य तांश्च समागतान् ॥७०॥
रौहिणेयप्रसूः स्थित्वा । रुदंती तानन्नाषत ॥ ग्रामं विहाय किं यूय–मायाता अत्र कंदरे ॥
॥ ७१ ॥ वाक्प्रपंचं विधायेत्य–न्नयेन प्रहिता वयं ॥ समाकर्णय नो वाक्यं । मातरेकमथो
हितं ॥ ७२ ॥ मिलिष्यत्यवनीन्नर्त्तु–र्नवत्या यदि नंदनः ॥ तत्पालयिष्यति ग्राम–मन्यथा नै-
व न्नूधवः ॥ ७३ ॥

तेषां वचांसि श्रुत्वेत्य–रुदत्सा रोहिणीपुनः ॥ गृणंतीति गुणान् न्नर्तुः । परासोः प्रौढया
गिरा ॥ ७४ ॥ त्वांविनेयं न्नवन्नार्या । निराधारा रटत्यहो ॥ एकवारं स्वकीयं त–दर्शनं देहि
वल्लन्न ॥ ७५ ॥ न्नूमौ पंचाननस्याद्य । कुरंगा विचरंत्यहो ॥ न्नानवोऽद्य गता न्नानो–स्तम-
सः प्रसरोऽन्नवत् ॥ ७६ ॥ अद्यासने मृगपते–र्ददुः पारापताः पदं ॥ परेषां तस्कराणां य–छ्-
चनावसरोऽजनि ॥७७॥ गिरेर्मूले गुहा गुर्वी–राकलय्य स्वचेतसा ॥ प्रकटीन्नविता न्नर्त्त—
स्त्वां विना कोऽद्रिमस्तके ॥७८॥ दिवाप्यज्ञातमार्गाणां । निशीथे न्नवताविना ॥ दरीणां श्वा-

For Private and Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

पदैः शब्दै-र्मार्गं ज्ञाताद्य कः प्रिय ॥ ७९ ॥ दुर्गस्याधो मठस्याधः । स्वीयबाहुबलेन च ॥
त्वां विना वद चौरेंद्र । सुरंगां कः प्रदास्यति ॥ ८० ॥ प्राकारकपिशीर्षेभ्यो । हयानुत्तार्य हे-
लया ॥ गंगाजलं तारयित्वा-ऽनयद्गंगाजलाद्भवान् ॥ ८१ ॥ प्रधानस्यायसः खंडं ॥ ममाशा
तस्य कीदृशी ॥ अपूर्वेण भयेनाद्या-प्यारभ्य कलितो हि यः ॥ ८२ ॥ यो हि भाग्यवतां
ग्रासः । सोऽगमत्ताननु ध्रुवं ॥ मूलिकां वद काष्टाना-मथ त्वं रौहिणेयक ॥ ८३ ॥ सोचे प्र-
ति पुनः पुत्रं । सर्वेषामपि शृण्वतां ॥ स्ववंशस्य समाचारं । शृणु वत्स समाहितः ॥ ८४ ॥
यद्यपि स्वर्णकोट्येका । तस्कराणां गृहे भवेत् ॥ नष्टं तथापि मुषितं । द्रव्यं नव्यं हि स्थीय-
ते ॥ ८५ ॥ अर्जयिष्यसि यद्द्रव्यं । त्वमाशा तस्य कीदृशी ॥ ग्रासाः पितामहस्यापि । यद्या-
युर्जीवतस्तव ॥ ८६ ॥ तव स्थाने न किं जाता । पुत्र्येका प्रियलक्षणा ॥ वंध्या बभूव किं
नाहं । त्वया पुत्रेण को गुणः ॥ ८७ ॥ स्वमातृवचनैरेवं । प्रोत्कृष्टश्चौरविद्यया ॥ प्रमोदभाक्
रौहिणेय-श्चिंतयामास चेतसि ॥ ८८ ॥ अजातेनाथ जातेन । तेन पुत्रेण को गुणः ॥ भू-
नैरैर्यस्य तातस्य । जीवतोऽपि हि गृह्यते ॥ ८९ ॥ अहं पुत्रो जीवतो मे । वप्तुर्ग्रासोऽखि-

For Private and Personal Use Only

लो ययौ ॥ ब्रूते न्यायेन मातासौ । दोषोऽस्याः कोऽपि न ध्रुवं ॥ ९० ॥ ध्यात्वेति निःत्तसा-
रासौ । क्रीडां कुर्वन् गुहागृहात् ॥ लघूष्ट्ररूपं चक्रे च । मंत्रशक्त्या महत्तरः ॥ ९१ ॥ पुर-
प्रतोलीमारुह्य । चिरं स्थित्वोष्ट्ररूपभाक् ॥ प्रौढप्रासाद आसीनो । गीतं गायति निर्भरं ॥९२॥
गीतमध्ये वदत्येवं । रे प्राहरिक जाग्रहि ॥ चिंतय श्रीहरं चौरं । पुरमध्ये समागतं ॥९३॥
यो रौप्यखुरपुत्रोऽभू–च्चौरो लोहखुराह्वयः ॥ तत्पुत्र उष्ट्ररूपोऽहं । चौरविद्याबलोत्कटः ॥९४॥
लुप्ता यैर्मत्पितुर्ग्रासा । रासकान् दापयंति ते ॥ अभ्यासा अस्मदंगेऽप्य–न्यायस्यैव स्वभावतः
॥ ९५ ॥ पुरमध्येऽधनो लोको । निःश्वासांस्तु विमुंचति ॥ भूपतेः सकलो दोषः–सोऽभय-
स्यापि मंत्रिणः ॥९६॥ मां मा जानीत करभ–महं तस्करशेखरः ॥ वैभारगिरिवास्यस्मि ।
बहुसंतापकारकः ॥ ९७ ॥ लुप्यते आसनं यस्य । जीवतोऽनुक्रमागतं ॥ तदीयवदनं दृष्ट्वा ।
जलं पिबति कः क्षितौ ॥ ९८ ॥ ज्ञास्यते सकला बुद्धि–रभयस्यात्र मंत्रिणः ॥ राज्ञः परि-
च्छदस्यापि । शक्तिः स्थाम च सांप्रतं ॥ ९९ ॥

इत्यर्थगर्भं तद्वाक्यं । सर्वे शृण्वंति मानावः ॥ प्रदीपदीप्रधवल–गृहे राज्ञश्च वल्लभाः ॥

For Private and Personal Use Only

॥ १०८ ॥ शनैः शनैस्तं परितो-ऽमिलच्च बहुलो जनः ॥ स उत्थाय ततः स्थाना-न्महिषी-
वाटकान् ययौ ॥ १ ॥ तद्रूपं सहसा दृष्ट्वा । पुरसंकीर्णस्थानके ॥ महिष्यो युगपत्त्रस्ताः ।
प्रौढनादन्नयाकुलाः ॥ २ ॥ ये येऽन्नवन्महिषीणां । वाटकास्तत्र सोऽगमत् ॥ अन्वेति कांदि-
शिकाश्च । ता रटन्न पुरमध्यतः ॥ ३ ॥ पुरमध्येऽतिसंकीर्णे । महिषीपातिताज्जनात् ॥ धा-
टीपातादपि प्राज्यो-ऽन्नवत्कोलाहलो महान् ॥ ४ ॥ तदा श्रीश्रेणिकक्ष्मापो-ऽन्नवद्वातायन-
स्थितः ॥ तदोष्ट्रोऽपि समायातो-ऽनुव्रजन्महिषीव्रजान् ॥ ५ ॥ महिषीस्वामिनोऽपीयु-स्त-
त्र श्वाससमाकुलाः ॥ आरक्षकोऽस्ति तन्मध्ये । मुख्योऽसिव्यग्रहस्तकः ॥ ६ ॥ त्यक्त्वोष्ट्ररू-
पं सहसा-च्छिद्यारक्षकरादसिं ॥ अन्नजड्रौहिणेयः सो-ऽदृश्यन्नावं क्षणादपि ॥ ७ ॥ तत्रेति
क्रीमतस्तस्य । न्नानोरप्युदयोऽन्नवत् ॥ स तिष्ठन् जनमध्येऽपि । न कैश्चिदपि बुध्यते ॥ ८ ॥
क्रीमता रौहिणेयेन । कलितोऽन्नयमंत्रिराट् ॥ नालक्षि त्वन्नयेनाथ । रौहिणेयः स चौरराट्
॥ ९ ॥ अध्वानो महिषीरुद्धा । मर्त्यकोटिसमाकुलाः ॥ न कोऽपि तेन कुत्रापि । गंतुं क्र-
ममपि क्षमः ॥ १० ॥ गच्छता तेन चौरेण । प्रणम्यान्नयमंत्रिणं ॥ क्षचे लोकोऽल्पमपि मे ।

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

मा करोतु भयं स्फुटं ॥ ११ ॥ राजानं राजपुत्रं च । मंत्रिणं दंडपाशकान् ॥ नटिष्याम्यनिशं रात्रौ । रात्रावागत्य लीलया ॥ १२ ॥

इत्युक्त्वा स ययौ तेषां । पश्यतामपि चौरराट् ॥ जग्मिवान् कोऽपि न पृष्टौ । सर्वकोऽपि जिजीविषुः ॥ १३ ॥ पिधाय कर्णौ पाणिभ्यां । तातादेशं प्रमाणयन् ॥ वीरसमवसरणं । दृष्ट्वा चेत्युत्सुकोऽचलत् ॥ १४ ॥ चरणे चरतस्तस्य । तीक्ष्णो भग्नश्च कंटकः ॥ शशाक तेन नो गंतुं । स एककमपि क्रमं ॥ १५ ॥ एकेन पाणिना कर्णं । पिधाय त्वरितं ततः ॥ द्वितीयेनोद्दधारासौ । कंटकं पादतो निजात् ॥ १६ ॥ गंभीरध्वनिना प्रौढं । श्रीवीरस्य जगद्गुरोः ॥ रौहिणेयोऽशृणोद्वाक्यं । व्याख्यानं कुर्वतस्तदा ॥ १७ ॥ महीतलास्पर्शिपादा । निर्निमेषविलोचनाः ॥ अम्लानमाल्या निःस्वेदा । निरुजांगाः सुरा इति ॥ १८ ॥ बहुश्रुतमिदं धिग्धि–गित्याशूद्धृतकंटकः ॥ पिधाय कर्णौ पाणिभ्यां । तथैवापससार सः ॥१९॥ बहुमूल्यं वीक्षमाण–स्तत्खड्गं गृहमाप्तवान् ॥ प्रणम्य जननीं प्रोचे । कुरु शांतं मनस्तव ॥ ॥ २० ॥ मातरारक्षककरात् । खड्गमेतन्मया हृतं ॥ पितुः प्रयोजनस्यार्थे । त्वच्चित्तधृतिहेतवे

For Private and Personal Use Only

॥ २१ ॥ न्युंछनानि विधायाशु । प्रदीपं सप्तवर्त्तिभिः ॥ विधाय तिलकं माता । पुत्रायेत्या-
शिषं ददौ ॥ २२ ॥ कुलदीप कुलाधार । वंशाढ्यविभूषण ॥ इत्थमेव सदा क्रीडे-स्तत्पुरे स-
प्तवर्त्मसु ॥ २३ ॥ स्तनंधयोऽसि त्वं वत्स । मृत्युशंकां तु मा कृथाः ॥ तथा कुर्यां यथा चं-
द्रे-ऽभिधां स्वां लेखयेद्द्रुतं ॥ २४ ॥ मृते त्वयि न मे शोकः । शंका त्वद्धरणे पुनः ॥ धृतश्चे-
त्तद्भता कीर्त्तिः । पैत्री पैतामही पुनः ॥ २५ ॥ रणे चेद्वीक्षिते वत्स । कांदिशिकोऽभवद्भवान्
॥ कुलं त्वया ततो वप्तु-र्मदीयं च विगोपितं ॥ २६ ॥ सिंहीकुक्षौ सिंहवंशे । यद्युत्पद्येत
जंबूकः ॥ धिक् धिक् तं कातरं दीनं । जीवितं तस्य च वृथा ॥ २७ ॥ सहकारतरोराल—
वाले चेत्किंशुकोद्भवः ॥ कृष्णवक्रमुखात्तस्मात् । फलाशा वद कीदृशी ॥ २८ ॥ राजा वा
युवराजो वा । मंत्री वा दंडपाशिकः ॥ नीता भवंति चेत्खेदं । ततो वैभारमापतेः ॥ २९ ॥

पितुः प्रयोजनं कृत्वा । नत्वा च जननीक्रमौ ॥ मातुः शिक्षा गृहीत्वा चा-चलद्भूयः स
चौरराट् ॥ ३० ॥ सुवर्णनरवद्देदी-प्यमानतनुदीधितिः ॥ धरागताहर्मणिव-द्दुरालोकश्च तेज-
सा ॥ ३१ ॥ शारदपूर्णिमाचंद्र-वक्त्रविस्मापितव्रजः ॥ तिलप्रसूननाशश्च । खंजरीटोपमांब-

॥ १५ ॥

कः ॥ ३२ ॥ वाक्यपीयूषकुंडाज–वक्त्रपार्श्वस्थितेन च ॥ पन्नगाकृतिना वेणी–दंडेनापि वि-
राजितः ॥ ३३ ॥ सांप्रतं चौरमुख्योऽयं । पश्चात्पुण्यवतामपि ॥ रराजेतीव पुंड्रेण । भृशं सं-
शोभितालकः ॥ ३४ ॥ दाडिमीफलबीजाभ–दंतश्रेणिर्मनोज्ञवाक् ॥ कंबुग्रीवः पीवरांसः ।
पृथुवक्षाश्च सत्ववान् ॥ ३५ ॥ युगोपमभुजः शंख–चक्रांकितकरद्वयः ॥ कुलिशाकृतिमध्य-
श्च । रौहिणेयो प्रसन्नधीः ॥ ३६ ॥ गूढगुल्फो मृगजंघः । पद्माकृतिपदद्वयः ॥ गुंजापुंजप्रभा-
पूर–विराजितनखक्रमः ॥ ३७ ॥ सुवेषः सरलः शांतः । सुप्रसन्नः सदाकृतिः ॥ शौंडीरः सा-
हसी शूरः । समर्थः समरेऽजयः ॥ ३८ ॥ रागज्ञो रूपवान् रम्य–रामारागनिकेतनं ॥ रौहि-
णेयोऽरातिजेता । पुरे राजगृहेऽविशत् ॥ ३९ ॥ नवभिः कुलकं ॥ क्रीतं द्रव्येण धवल–गृह-
मेकं मनोरमं ॥ सुधाधवलितं सप्त–भूमिकं भूरिभूषणं ॥ ४० ॥ वृद्धा तत्र युवत्येका । क्षा-
मकुक्षिर्बुभुक्षया ॥ प्रतिपन्नांबिकात्वेन । कृता च गृहरक्षिका ॥ ४१ ॥ वैभारपर्वते पूर्व–पुरु-
षोपार्जितं धनं ॥ कत्यप्यानाययामास । स्वर्णरूप्यादिकं रहः ॥ ४२ ॥ वाणिज्यं मंडितं ते-
न । द्रव्येण प्रकटं पुरे ॥ अमंडयच्च स द्रव्य–हीनान् दत्वा निजं धनं ॥ ४३ ॥ वाहनानि च

पूर्यंते । शतसंख्यानि सागरे ॥ प्रयांति दिक्षु सर्वासु । वस्तुपूर्णान्यनांसि च ॥ ४४ ॥ सितो-
दरेणेव तेन । जनतानां यदृच्छया ॥ लक्षसंख्यानि दीयंते । व्याजेन इविणानि च ॥ ४५ ॥
दुःखान्यनाथडुःस्थानां । दीर्यंते तेन हेलया ॥ वैरिणोऽपि हि रक्ष्यंते । राज्ञश्च शरणागताः
॥ ४६ ॥ दीयंते चार्थिसार्थेन्यः । पट्टकूलतुरंगमाः ॥ दारिद्र्यं निर्धनानां च । दीर्यत धनदान-
तः ॥ ४७ ॥ व्यवहारी रौहिणेयः । ख्यातोऽनूदिति तत्पुरे ॥ इत्थं प्रकारैः सकलै–रर्जयच्च घ-
नं धनं ॥ ४८ ॥ नत्तीर्णा चौरिका चित्ता–द्वाणिज्ये ललगे मनः ॥ वाणिज्येनार्ज्यते यत्स्व–
मन्योपायैर्धनैर्न तत् ॥ ४९ ॥ लान्नलोन्नेन वाणिज्यं । एवंकुर्वन्निरंतरं ॥ बहूनां स पिपर्त्ति-
स्म । रौहिणेयो मनोरथान् ॥ ५० ॥ गतेषु षट्सु मासेषु । स्तैन्यसंस्मृतिकारकाः ॥ अमि-
लन् कथयांचक्रे । तैश्चारक्षकचेष्टितं ॥ ५१ ॥ त्वयका चौरिकात्याजि । निश्चिंतो दंरूपाशिकः
॥ चौरघरट्टमात्मानं । कथयत्येष बंदिन्निः ॥ ५२ ॥ रौहिणेयो निशम्येति । ध्यातवान्मानसे
निजे ॥ यावदेतान् दिनान् सेहे । अद्यपश्चात्तु नो सहे ॥ ५३ ॥ आरक्षकस्याद्य मया । गेह-
द्वारं नवं निशि ॥ कर्त्तव्यमिति स ध्यात्वा । प्रेषयामास तान्नरान् ॥ ५४ ॥ आरक्षकगृहे द्वा-

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

त्र–मर्धरात्रे प्रदाय सः ॥ सर्वस्वं जगृहे शीघ्रं । मुक्तं यात्वा स्ववेश्मनि ॥ ५५ ॥ श्रेणिक-
स्याश्वरत्नं चा–पहृत्यातीववेगतः ॥ बीभत्सतेस्म तत्कात्र–द्वारे चौरावतंसकः ॥ ५६ ॥ ग-
त्वा जागरयामास । पांमवांश्चापि यामिकान् ॥ उत्तिष्ठतार्श्वयत भो–स्तुरंगं दंडपाशिकं ॥५७॥
यामिकाः सहसोत्थाया–ऽनिरीक्ष्यापि च वाम्वं ॥ पदं निरीक्षितुं लग्नाः । कृत्वा दीप्रप्रदीपि-
काः ॥ ५८ ॥ आरक्षकगृहेऽगच्छत् । पदस्तुरगसंभवः ॥ कोलाहलं प्रकुर्वाणा । मिलिता अ-
श्वयामिकाः ॥ ५९ ॥

एतावतापि ग्रासेना–मुष्य वांछा न पूर्यते ॥ ततो हरति भूपस्या–श्वरत्नमिति वा-
दिभिः ॥ ६० ॥ सुप्तश्चतुरके दंड–पाशिकस्तैः क्रुधोद्धतैः ॥ धृतस्तत्रैव तुरगे–ऽश्ववारश्च कृतो
द्रुतं ॥ ६१ ॥ प्रभाते पुरतो राज्ञः । स चानीयत पांमवैः ॥ यथा रजोत्सवे लोकै–रजोत्सव-
नरेश्वरः ॥ ६२ ॥ सचिवेनाभयेनोचे । न चौरो घटते ह्ययं ॥ विचारयोग्यं किमपि । कारणं
स्थूलमस्ति भोः ॥ ६३ ॥ यावत्तत्कारणं वेद्मि । नाहं सम्यक् प्रकारतः ॥ युष्माभिर्न विधा-
तव्यः । कलिस्तावत्सभागणे ॥ ६४ ॥ आरक्षको गृहे यातो । वाक्येनाभयमंत्रिणः ॥ गृहि-

For Private and Personal Use Only

एया ज्ञणितः स्वामिन् । किमर्थं गृहमागतः ॥ ६५ ॥ तुरंगस्य मिषेणै तैः । पांम्वैस्तव मंदिरं ॥ लुंटितं सकलं नास्ति । तद्दंमस्तेषु दीयते ॥ ६६ ॥ पांमवान् सकलान् धृत्वा । हन्म्यद्य निशितासिना ॥ ययौ तुरंगशालासु । तलारक्षो ज्ञणन्निति ॥ ६७ ॥ रे रे चौर तलारक्ष । तिष्टास्माकं पुरः स्थिरः ॥ एवं ब्रुवंत शस्त्राएया–दायोत्तस्थुश्च पांडवाः ॥ ६० ॥ रे वराक ज्ञवान् दास–स्ते चामी पांडवा वयं ॥ जगत्त्रयेऽपि विख्यातं । विहितं ज्ञारतं हि यैः ॥ ६ए ॥ कुर्युः शस्त्राणि ऊात्कारं । पक्षयोरुज्ञयोरपि ॥ अज्ञयो धीसखो ज्ञूयः । कुरुतेस्म निवारणं ॥ ७० ॥ तेषां प्रतिभुवो गृह्णन् । मंत्री कलिकृतौ पुनः ॥ चौरं न वीक्षते क्वापी–त्यधर्षद्दंडपाशिकं ॥ ७१ ॥ लोकास्थानसमासीनो मूर्ध्नयोश्च वलं क्षिपन् ॥ आरक्षको जनश्चास्ति । तस्करोऽपि पुरः स्थितः ॥ ७२ ॥ चेच्चटिष्यति हस्ते मे । कथमप्येष तस्करः ॥ व्यपोहिष्यामि तद्दोषं । ज्ञव्यरीत्या स्वचेतसः ॥ ७३ ॥ स नातिष्टत्पापमति–र्लुंटितेन गृहेण मे ॥ वैरं तु कारयामास । मयका सहः पांम्वैः ॥ ७४ ॥

एवं विज्ञाषमाणं तं । निरीक्ष्य जनताग्रतः ॥ रौहिणेयो जहासोच्चै–रुदमीयत पक्षिवत्

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

॥ ७५ ॥ जगृहे गच्छता तेन । तलारक्षकमस्तकात् ॥ पट्टकूलं च भूपेन । प्रदत्तं शीर्षवेष्टनं ॥
॥ ७६ ॥ प्रासादशृंगमारुह्य । बभाषेऽथातिनिर्भयः ॥ विभाषसे किं वराक। ज्ञातं स्थाम म-
या तव ॥ ७७ ॥ तव खड्गं मया छिन्नं । अग्रेऽपि तव हस्ततः ॥ मयैव पातितं छात्रं । मंदि-
रे तव कातर ॥ ७८ ॥ हृत्वाश्वं पांडवैर्वैरं । मयैव तव कारितं ॥ संप्रत्येवोत्तरीयं ते । मया त-
व मस्तकाद्धृतं ॥ ७९ ॥ विलंबं कुरु मा दंड–पाशिकाधम सत्वरं ॥ युद्धायायांति ये वीरा–
स्तानाकारयतु भवान् ॥ ८० ॥ किंचित्क्रीडां पुनः कुर्वे । यथा तैः सममादरात् ॥ बुद्धिदाना-
य च पुन–राह्वयाभयमंत्रिणं ॥ ८१ ॥ मां गृहितुं न शक्नोषि । बालमेकाकिनं भवान् ॥ क्व
ते चौरघरट्टत्व–मद्य भोः सकलं गतं ॥ ८२ ॥ अमिलद्बहुलो लोक–स्तत्रायातोऽभयोऽपि च
॥ तदा परिग्रहेणोचे–ऽभयो वीतभयस्त्विति ॥ ८३ ॥ बीटकस्य प्रसादं चेत् । कुरुषे मंत्रि-
राज नः ॥ वयं व्यपनयामोऽस्य । तच्चौरस्याभिधामपि ॥ ८४ ॥ प्राह चौरो निशम्येति ।
यद्येवं कुरुत स्फुटं ॥ तत्किमप्यनृणीभावं । भुक्तस्य भजताखिलाः ॥ ८५ ॥ वस्त्रव्याघ्रैश्च यु-
ष्माभिः । कणिकाया विनाशनात् ॥ भक्षितं निखिलं राज्यं । श्रेणिकस्य क्षमाभुजः ॥८६॥

For Private and Personal Use Only

नविष्यत्यन्यमित्रो मे । युष्मासु निखिलेषु यः ॥ मातुस्तारुण्यहारी स । प्रतापाढ्यो न हि ध्रुवं ॥ ८७ ॥ क्षत्रियाः शौर्यसदनं । यूयमत्र समागताः ॥ शृंगपुछपरिभ्रष्टाः । शंडा वा साह-सोत्कटाः ॥ ८८ ॥ बीटकं त्यज्यमानाया । रंडाया नवति ध्रुवं ॥ संग्रामस्य तु वेलायां । बीटकं याच्यते कथं ॥ ८ए ॥ कारणं विद्यते स्थूल–मथवा बीटकार्थने ॥ देशत्यागस्य कार्ये-ण । तद्धि याचत निश्चयात् ॥ ए० ॥

बीटकेन त्रिपत्रेणा–थवा किं काष्ठनक्षणं ॥ अतीव प्रापिताः खेद–मत्र यूयं करिष्यथ ॥ ए१ ॥ काहलानां निनादोऽनू–इणतूरध्वनिर्गुरुः ॥ प्रतापिनां च शूराणां । सिंहनादोऽतिदु-स्सहः ॥ ए२ ॥ धोंकारैर्धनुषां विश्वं । संजज्ञे बधिरं किल ॥ बाणपूरेण संछन्नः । सहस्रकिर-णस्तदा ॥ ए३ ॥ वीराः कुर्वंति हुंकारान् । स्वीयाहंकारसंनृताः ॥ गछंति व्योममार्गेण । शब्दयंते च सायकाः ॥ ए४ ॥ निस्त्रिंशादीनि शस्त्राणि । चंचत्तेजोमयानि च ॥ सौदामिनी-व झात्कारं । कुर्वंति बहुकांतिन्निः ॥ ए५ ॥ केऽपि लोष्टानि काष्ठानि । केऽपि केऽपि महछिलाः ॥ केऽपि नल्लांश्च सबलान् । केऽपि नानायुधानि च ॥ ए६ ॥ जनाः सर्वान्निसारेण ।

For Private and Personal Use Only

मुंचंतिस्म महाबलाः ॥ रौहिणेयंप्रति तदा । रुध्ध्वा च परितोऽधिकं ॥ ए७ ॥ औषधीमंत्र-
यंत्राणां । बलेन न तदंगके ॥ जनमुक्तं प्रहरणं । लगतिस्म मनागपि ॥ ए८ ॥ अन्यच्च ते-
षां लोकाना—मेवान्योऽन्यं क्षणादपि ॥ चौरमंत्रबलोद्भूतः । कलिः समुदपद्यत ॥ एए ॥ प्रा-
सादाग्रस्थितश्चौर—स्तान् वीक्ष्य कलितत्परान् ॥ कलिकारकवत्प्रीतो । हसति प्रौढशब्दतः ॥
॥ १०० ॥ कलिं कृत्वा स्थितानूचे । तानेवं परिपंथिकः ॥ कुर्वाणाः समरं यूयं । किं स्थिताः
स्वयमेव भोः ॥ १ ॥ अहं युष्मद्वशे नास्मि । तत्खेदं याथ किं वृथा ॥ अन्यच्च दहनं मु-
क्त्वा । दहामि सकलं पुरं ॥ २ ॥ दत्तो मया तु लोकस्य । स्वकीयो दक्षिणः शयः ॥ स पी-
ड्यते जनः सर्वो । नैति किं चापि मत्करे ॥ ३ ॥ युग्मं ॥ परिछदः कः किं स्थाम । कोऽ-
न्यः पितृन्निर्मम ॥ ग्रासोऽद्यत परं तेन । विनाशं न करोम्यहं ॥ ४ ॥ क्षिपामि हेलया
प्रौढ—शिलां हन्म्यखिलान् जनान् ॥ रटंति तु प्रियास्तेषां । किमप्येति न मत्करे ॥ ५ ॥ त-
स्माद्यास्याम्यहं भूयः । पश्याम्यारक्षकस्त्वसौ ॥ एवं ज्ञात्वा जल्पयता—हंदिन्निर्बिरुदावलिं
॥६॥ उक्त्वेति चौरोऽदृश्योऽभू—ज्जनो निजनिजे गृहे ॥ जगाम चौरचरितैः । सुप्रीतोऽपि च

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

विस्मितः ॥ ७ ॥ उद्वाहोऽथ भवन्नस्ति । परिग्रहपतेर्गृहे ॥ तत्रारक्षकरूपं स । कृत्वातिष्ठन्म-
लिम्लुचः ॥ ८ ॥ तावद्वार्त्तापि न कृता । यावदूढौ वधूवरौ ॥ द्वयोऽभूत्सन्निवेलायां । द्राग्
लात्वा च वरं ययौ ॥ ९ ॥ वस्त्रादि सर्वमादाय । तेन नग्नीकृतो वरः ॥ दंडपाशिकगेहस्य ।
गवाक्षेऽमोचि भीतिभाक् ॥ १० ॥ कस्मादपि समाचारं । ज्ञात्वा स्वीयाप्तमानवात् ॥ ज-
वात्परिग्रहेशेना–वेष्टयतारक्षकगृहं ॥ ११ ॥ अहं गवाक्षमध्येऽस्मि । शिखिनं कोऽपि मास्य-
तु ॥ इति प्रोक्ते वरेणापि । महान् कोलाहलोऽजनि ॥ १२ ॥ निःश्रेणिं मंडयित्वोच्चैः । परि-
ग्रहपतिः स्वयं ॥ वरमुत्तारयांचक्रे । देहक्षेमं च पृष्टवान् ॥ १३ ॥ बंदं गृह्णात्यसौ दंड—पा-
शिकः पुरमध्यतः ॥ प्रदास्यामो वयं मान–ममुष्यातीवमंजुलं ॥ १४ ॥ तस्मिन्नवसरे मंत्रि–
समीपे दंडपाशिकः ॥ अभूत् कोलाहलं श्रुत्वा । साभयो गृहमाययौ ॥ १५ ॥ अभयस्तान्
जगादैव–मत्र किं यूयमागताः ॥ लुंटाका इव किं गेहं । लुंटिष्यथ बलोत्कटाः ॥ १६ ॥ कु-
त्र यूयं च कुत्रैष । पार्श्वेऽभून्मम सांप्रतं ॥ एष एवास्ति किं लब्धो । युष्माभिः पांडवैरपि
॥ १७ ॥ त्वं चेद्रक्षसि तद्रक्ष । बंदग्राही पुनस्त्वसौ ॥ अस्य गेहे वरो लब्धः । प्राहुरेवं च ते

For Private and Personal Use Only

न्नटाः ॥ १८ ॥ परिग्रहपतिः प्रोचे । श्रृणु वाक्यं ममान्नय ॥ साक्षिणो न न्नवंत्यक्ष्णोः । कदापि जगतीतले ॥ १९ ॥ बंदग्राही चौरराजो-ऽन्यायवान् जनवंचकः ॥ एक एव तलारक्षो। नास्ति कोऽपि परः पुरे ॥ २० ॥ मुषितं पत्तनं सर्व-मनेनैव च मायिना ॥ पक्षपातं करोषि त्व-मस्य ड्विणलोन्नतः ॥ २१ ॥ अंगारवृष्टिश्चंशाच्चे-त्तमसः प्रसरो रवेः ॥ हुतभुक्संन्नवो नीरा-त्ततः किं क्रियतेऽन्नय ॥ २२ ॥ त्वत्तोऽप्यन्यायवृत्तिश्चे-त्तत्को न्यायकरः क्षितौ ॥ वृत्तिश्चेच्चिर्न्नटान्यत्ति । ततः किं क्रियतेऽन्नय ॥ २३ ॥ अन्यायिनमिमं चेत्त्वं । मंत्रिन् जुगुप्ससेऽधुना ॥ पश्चादपि हि हत्वान्य-राज्ये यास्याम्यहं ध्रुवं ॥ २४ ॥

एवं विवादे संजाय-मानेऽसौ चौरसत्तमः ॥ व्यक्तीन्नूय बन्नाणेत्य-न्नयं मंत्रिमहत्तमं ॥ ॥ २५ ॥ मयारक्षकरूपेण । प्रजहेऽसौ वरोत्तमः ॥ मयैवान्नरणान्यस्ये-मानि लातानि वीक्ष्यतां ॥ २६ ॥ संग्रामं मयका साकं । कृत्वा बघ्नीत मां समे ॥ अन्यथा शीर्षमाघ्राय । यात गेहे स्वके स्वके ॥२७॥ चलेन्न स्थानकादेष । घातं मुंचामि यंप्रति ॥ इत्युक्त्वा स्तंन्नितस्तेन । तस्करेण परिग्रहः ॥२८॥ शस्त्राणि हर्षतस्तेषां । सर्वेषां चौरराट् तदा ॥ आदत्तेस्म चालंका-

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

र-संघातं च तदंगतः ॥ २९ ॥ विधाय जननीशिक्षा-मेवं तस्करशेखरः ॥ वितीर्य मौक्तिकं हार-मन्वयं च नमोऽकरोत् ॥ ३० ॥ जगाद चैवं मंत्रींद्र । त्वं कल्पवृक्षसन्निभः ॥ अहं करीरतुल्योऽस्मि । का स्पर्धा मे त्वया सह ॥ ३१ ॥ पुनर्मुख्यः प्रधानेषु । त्वमेव मतिवैभवैः ॥ तवैव शस्यते बुद्धिः । सकलेऽपि जगत्त्रये ॥ ३२ ॥ अहं प्रतिदिनं नत्वा । त्वां करिष्यामि भोजनं ॥ भवत्पादावप्रणम्य । नियमो भोजनस्य मे ॥ ३३ ॥ उपलक्षसि मां चौरं । यदा मंत्रींद्र लक्षणैः ॥ मरणांतं तदा स्तैन्यं । त्यक्ष्याम्येव न संशयः ॥ ३४ ॥ हसित्वोवाच सचिव-स्त्वं मया देहलक्षणैः ॥ लक्षितश्चौरराजाद्य । का मतिस्त्वत्परीक्षणे ॥ ३५ ॥ सत्यप्रतिज्ञश्चौरेंद्र । सत्यवाचा युधिष्टिरः ॥ स्वयं मुखेन यत्प्रोक्तं । तत्पाल्यं वचनं त्ववा ॥ ३६ ॥ चौरेण भणितं मंत्रिन् । वागस्माकं हि तादृशी ॥ पृथिव्यां यादृशो मेरु-र्लोहरेखा च यादृशी ॥ ३७ ॥ सतानीकसुतो नाहं । चंडप्रद्योत एव वा ॥ ययोः कूटं विधाय त्वं । मतिमानभवो भुवि ॥ ३८ ॥ रात्रिरद्यापि बहुला । विनिर्जित्य परिग्रहं ॥ जगाम निजमावासं । सुखेनापि स तस्करः ॥ ३९ ॥ त्यक्तं सर्वमपि स्तैन्यं । दयायां स्थापितं मनः ॥ नानाप्रकारै र-

For Private and Personal Use Only

मते । नवेय राजगृहं पुरं ॥ ४० ॥ वाचां बंधे स्थितश्चौर–शेखरः सोऽनुवासरं ॥ निरीक्षितं विना भुंक्ते । नैव ह्यन्नयमंत्रिणं ॥ ४१ ॥

अन्यदान्नयमंत्रींशो–ऽगमच्छ्रीजिनमंदिरे ॥ देवपूजां विदधते । विलंबश्चान्नवद्बहुः ॥ ४२ ॥ जगामान्वन्नयं सोऽपि । तस्करोऽतिबुभुक्षितः ॥ पूजोपहारमादाय । श्राद्धवेषधरो द्रुतं ॥४३॥ कृता निषेधिका तेन । विशता न जिनगृहं ॥ परितः समवसृतिं । प्रदत्ता न प्रदक्षिणा ॥४४॥ अन्नयेन ततो ज्ञातं । मंत्रिणा श्राद्धवेषन्नृत् ॥ मलिम्लुचोऽथवा धूर्त्तः । कोऽप्ययं जगतीतले ॥ ४५ ॥ साधर्मिक त्वां वंदेऽह–मित्युक्तेऽन्नयमंत्रिणा ॥ लोकन्नाषानुगा तस्मै । चक्रे तेन नमस्कृतिः ॥ ४६ ॥ लक्षणैरिन्निरन्नयो । मतिमान् मानसे स्वके ॥ ज्ञातवान् महिषीपालं । तं न श्रावकसत्तमं ॥ ४७ ॥ गृहीत्वा दक्षिणं बाहुं । तस्य चौरस्य धीसखः ॥ चचाल वार्त्तयन् स्वीय–मंदिरं प्रति तं पथि ॥ ४८ ॥ उपलक्षिता मया यूय–मद्य देव न संशयः ॥ पालय स्वीयवचनं । यदि त्वं सत्यवागसि ॥ ४९ ॥ इत्युक्ते मंत्रिणा प्राह । चौरः साहसबुद्धिमान ॥ किं वाचः पालनं मंत्रि–न्नथवा किमुपलक्षणं ॥ ५० ॥ यूयं वृद्धिं गता राज्ञः । स-

न्नायां बुद्धिवैन्नवाः ॥ व्यवहारिणो वयं मंत्रिन् । न्नङ्का मुग्धमानसाः ॥ ५१ ॥ युष्मन्नम-
स्यां जानीमः । कथंचन वयं हि न ॥ प्रश्नं चेद्विद्यते किंचि–त्तद्व्यक्तं वद मे पुरः ॥ ५२ ॥
युष्मत्पार्श्वे निषीदंति । सन्नायां ये तु कोविदाः ॥ युष्मडुक्तं विजानंति । ते नरा नेतरे क्ति-
तौ ॥ ५३ ॥ क्षणेन पुरतो राज्ञ–स्तावुन्नौ चौरधीसखौ ॥ आयातौ नृपसदसि । वेष्टितौ न-
रकोटिन्निः ॥ ५५ ॥ विधाय प्रणतिं नृप–मुवाचान्नयमंत्रिराट्॥ असौ स तस्करो येन । लुं-
टितं सकलं पुरं ॥ ५६ ॥ नवं नवं करोत्येष । रूपं प्रतिदिनं नृप॥ चरित्रमस्य चौरस्य । न-
रेंड् वचनातिगं ॥ ५७ ॥ पुरारक्षो विनटितो–ऽनेन चौरेण हेलया ॥ नृत्यं कृत्वा वरं लात्वा ।
स्वरूपेणैष नष्टवान् ॥ ५८ ॥ जिनपूजां कुर्वतो मे । समागाज्जिनमंदिरे ॥ निषेधिकामकृत्वै-
व । प्राविशच्चैत्यमध्यतः ॥ ५९ ॥ परितः समवसृतिं । नादादेष प्रदक्षिणां ॥ योग्योऽसौ द-
क्षिणायाश्च । तदा ज्ञातं मया स्फुटं ॥ ६० ॥ श्रेणिकोऽपि तदोवाच । जैनं जयति शासनं ॥
विवेकविनयाचार–विचारगुणमंमितं ॥ ६१ ॥ तेजोमया हि सर्वेऽपि । ग्रहनक्षत्रतारकाः ॥ न
सूर्येण समोऽप्येको । वर्ण्यते कोविदैर्यथा ॥ ६२ ॥ तथा जगत्यां सर्वेऽपि । संति धर्माः मनो-

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

हराः ॥ न जैनधर्मतुल्योऽस्ति । कोऽपि धर्मो जगत्त्रये ॥ ६३ ॥ गणेशं कथयित्वापि । तित्तरं जिह्वया स्वया ॥ हत्वा खादंत्यहो मूर्खा । मिथ्याधर्मरता नराः ॥ ६४ ॥ अथवा नागपंचम्यां । नागमर्चंति गोमयं ॥ प्रस्फुरंतं चलंतं च । प्रत्यक्षं घ्नंति भोगिनं ॥ ६५ ॥ जिनधर्मपरित्यक्ता । ब्रुवंतः परटा इति ॥ बब्बूलफलिका बह्वी—र्भक्षयंत्यविवेकिनः ॥ ६६ ॥ जिनधर्मविहिना ये । मानवाः स्युर्महीतले ॥ ते देवगुरुपूजायाः । समाचारं विदंति न ॥ ६७॥ अतः श्रीमन्महावीर । विवेकविनयान्विते ॥ मतिः स्फुटा जैनधर्मे । मम भूयाद्भवे भवे ॥ ॥ ६८ ॥ भूपालमंत्रिणोर्वाक्य—मेवमुक्तं शृणोति सः ॥ अमिलन्नागरो लोक—स्तं निरीक्षितुमाकुलः ॥ ६९ ॥ अवदत्सकलो लोक । एकवाक्येन वीक्ष्य तं॥ एतं कथं रुद्धवांस्त्वं । मंत्रींद्र वद सत्वरं ॥ ७० ॥

रौहिणेयोऽभिधानेन । रमाक्रीडानिकेतनं ॥ प्रसिद्धः पुरवासीभ्यः । सभ्यलोकसुरद्रुमः ॥ ७१ ॥ दत्ते क्षीणाति वा स्वर्ण—कोटिमेष नरोत्तम ः॥ शुल्कहट्टे ददात्येष । द्रव्यलक्षं न संशयः ॥ ७२ ॥ वणिक्पुत्रा घनाः संति । भूपस्य व्यवहारिणः ॥ संप्रेष्यतां निजा दूता—स्ता-

For Private and Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

नाकारयत द्रुतं ॥ ७३ ॥ परोपकारी पुण्यात्मा । पापदोषविवर्जितः ॥ दुर्बलानामनाथानां
विश्रामो ह्येष ते पुरे ॥ ७४ ॥ यो न जानाति देवेन्यो । मानवोऽर्चितुमार्जवात् ॥ न जा-
नात्यथवा कर्तुं । सेवां वो जङ्कत्वतः ॥ ७५ ॥ न चायात्यथ युष्माकं । बुद्धौ यो दक्षतागु-
णैः । स सर्वो घटते चौरः । किं मंत्रिन् पुरमध्यतः ॥ ७६ ॥ युग्मं ॥ रौहिणेयममुं मुंच ।
। जङ्कं व्यवहारिणं ॥ अथ चेन्नो चलिष्याम—स्तद्वयं जवतः पुरात् ॥ ७७ ॥ जनवाचं निश-
म्येत्य—जयः प्राह विषमधीः ॥ जगना वयं गृहीत्वामुं । जना! व्रजत सत्वरं ॥ ७० रौहिणेयो
बन्नाणैवं । किं यात्वा क्रियते गृहे ॥ कलंकं मेऽपनयामुं । सत्यं वासत्यमद्य जोः ॥ ७ए ॥
आकर्षयामि भुजगं । फटाटोपोत्कटं घटात् ॥ गृह्णामि गोलमयसो—ऽग्नितप्तं दक्षिणे करे ॥
॥ ७० ॥ खदिरांगारपूर्णे वा । कुंभे झंपां ददाम्यहं ॥ स्वीयनिर्मलजावत्वा—द्विषं खादामि वो-
ल्बणं ॥ ७१ ॥ सकलस्यापि देवस्य । पिबामि कोशमादरात् ॥ निजमेवंप्रकारेण । कलंकमप-
नयामि जोः ॥ ७२ ॥ हसित्वाथाजयोऽवादी—ज्जाने त्वच्चरितं समं ॥ अग्निना दह्यसे नैव । त्वं
न सर्पैश्च खाद्यसे ॥ ७३ ॥ न बद्ध्यते जवान् पाशै—र्विषं न प्रगमेत्तव ॥ निःशूकत्वाच्च धै-

For Private and Personal Use Only

र्यान्न । प्रनवंति सुरा अपि ॥ ७४ ॥ मंत्रप्रन्नावतो नीरं । करोति शिखिनं नवान् ॥ शपथं तं कुरुष्व त्वं । यमहं कारयामि न्नोः ॥ ७५ ॥

नमुक्ते रौहिणेयेन । तदेका दीपधारिका ॥ पुंसा कलावतैकेन । निर्मिता बहुयत्नतः ॥७६॥ बहुदोरकसंचारै–र्विस्मापितबहुप्रजा ॥ मनोज्ञरूपसंयुक्ता । नूषणैश्च विन्नूषिता ॥ ७७ ॥ पिनष्टि दंतान् सैकस्य । दोरकस्य हि चालनात् ॥ केनापि दोरकेणैषा–सिप्रहारं विमुंचति ॥ ॥ ७८ ॥ यंत्रेणैकेन सा नृत्येत् । केनापि कुरुते स्मितं ॥ केनापि रुदितं कुर्यात् । केनाप्युत्फुल्ललोचना ॥ ७९ ॥ नत्पादयति सा मोहं । केनापि जनमानसे ॥ नपायेन समानीता । सायाता मंत्रिणः स्मृतौ ॥ ८० ॥ मंत्रिणानायिता संस–न्मध्ये सा दीपधारिका ॥ चौरसंहारिणी नाम्ना । खड्गखेटकधारिणी ॥ ८१ ॥ आनीतायां च तस्यां हि । चौरमूचे स धीसखः ॥ कुरु त्वमस्या देव्या न्नोः । प्रणतिं न्नक्तिनिर्न्नरः ॥ ८२ ॥ चौरो न्नविष्यसि त्वं न । चेत्साधुश्च न्नविष्यसि ॥ गृहीष्यति तदा नाम । तवाप्येषा न संशयः ॥ ८३ ॥ रौहिणेयस्तदोवाच । मंत्रिणं शृणु धीसख ॥ मुक्त्वा जिनमहं नान्यं । नमामि स्थिरमानसः ॥ ८४ ॥

For Private and Personal Use Only

लोकं भाजय पश्य त्व–मात्मना सदृशं समं ॥ त्वं मंत्रींडो नरेंद्रस्य । मिथ्यात्वस्य समाश्र-
यः ॥ ए५ ॥ अग्रेऽपि हि त्वया यक्षः । पूजितोऽसंख्यमानवैः ॥ अग्रे जवननाचारं । श्राद्धैः
कारयसि त्वकं ॥ ए६ ॥ नित्यं स्वलक्षणैरेजिः । शुद्धसम्यक्त्वधारिणां ॥ तथा श्रीवीतरागस्य
। जक्तं जाणयसि स्वकं ॥ ए७ ॥ कुर्वेऽस्याः शपथं नाहं । श्रावको जातु निश्चयात् ॥ इत्यु-
क्त्वा चिंतयित्वा च । पुनराह स तस्करः ॥ ए८ ॥ शपथांश्चेत्करिष्यामि । चाग्रहात्तव संप्र-
ति ॥ आलोचनां गृहिष्यामि । पुनः सुगुरुसन्निधौ ॥ एए ॥ चिरं तेऽहं सहिष्यामि । कोपं
मरणकारकं ॥ लगिष्ये न पुनर्देव्याः। पादयोर्मंत्रिसत्तम ॥ ३०० ॥ दुःप्रापं जवलक्षेऽपि । स-
म्यक्त्वं याति येन मे ॥ प्राणत्यागेऽपि सचिव । विधास्यामि हि तन्न हि ॥ १ ॥ श्रुत्वेति वा-
क्यं चौरस्य । मुमुदे श्रेणिको नृपः ॥ साधर्मिकोऽयं मंत्रिन् मे । चौरो न घटते ह्यसौ ॥२॥
संसत्समक्षं चौरः स । पुनरूचेऽतिनिर्जयः ॥ जनानां पश्यतां मंत्रि–न्नृतं मां कुरु वानृतं ॥
॥ ३ ॥ इत्युक्ते पूजिता तूर्णं । पांचाली मंत्रिणा सुमैः ॥ अतीवरम्यमदिरा–वारिणा स्नापि-
ता स्वयं ॥ ४ ॥ यस्याः परिमलेनाप्य–चेता जवति मानवः ॥ तत्स्नात्रमदिरावारि । पायि-

तश्चौरशेखरः ॥ ५ ॥ पिबतः स्नात्रपानीयं। पांचाली तस्य मस्तके ॥ घातं मुमोच खड्गस्य। रज्जुसंचारयोगतः ॥ ६ ॥

इतश्च सोऽपि मदिरा–पानघूर्णितलोचनः ॥ विसंज्ञः पतितः पृथ्व्यां । लोकैश्चामंस्त स मृतः ॥ ७ ॥ हाहाकारः कृतः सर्वै–र्लोकैस्तद्भक्तितत्परैः ॥ अश्रुपातश्च मुमुचे । तस्य शोकेन पीडितैः ॥ ए ॥ अविचारपरा नृपाः ।कथ्यंते शास्त्रकोविदैः ॥ न तद्व्यलीकं भवति । युगांतेऽपि महीतले ॥ १० ॥ जनतेत्युक्तिवाचाला । जगाम स्वस्वमंदिरे ॥ अभयः सज्जयां- चक्रे । प्रासादं सप्तभूमिकं ॥ ११ ॥ सुधाधवलितं रम्यं । चंद्रोदयविराजितं ॥ कर्पूरागुरुक- स्तूरी–धूपधूपितमध्यकं ॥ १२ ॥ पिहिता पट्टकूलेना–कीर्णा पुष्पोत्करेण च॥ मुक्ता प्रासा- दमध्ये च । शय्यैकातिसुकोमला ॥ १३ ॥ स्वामी जातस्त्वमस्माकं । कैः पुण्यैस्त्रिदिवेऽत्र भोः ॥ विहितं जन्मनि प्राच्ये । स्वं पुण्यं वद नः पुरः ॥ १४ ॥ शिक्षामेवंविधां दत्वा । च- तस्रश्च वरांगनाः ॥ मालांकितकरा मुक्ताः। शय्यापादचतुष्टये ॥ १५ ॥ गीततालानुमानज्ञः। प्रवीणो नृत्यकर्मणि ॥ गांधर्वादिः समग्रोऽपि । संप्रदायो व्यमोचि च ॥ १६ ॥ इतः स म-

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

दिरापाने–नोन्मत्तो रौहिणेयकः ॥ स्वापितस्तत्र शय्याया–मुत्पाद्यान्नयमंत्रिणा ॥ १७ ॥ गतेऽथ मदिरोन्मादे । सचेताः सोऽन्नवत्क्षणात् ॥ तुर्व्यं सुरविमानेन । गृहमैक्षिष्ट सुंदरं ॥१८॥ स्त्रियो विलोकिता देवी–सन्निन्ना रूपबंधुराः ॥ नरा देवोपमा रूप–सौंदर्यगुणशालिनः ॥१९॥ अस्मिन्नवसरे देव्यः । कृत्रिमाः पुष्पस्त्रग्धराः ॥ ऊचुः पुरः समागत्य । प्रौढेन ध्वनिना तकं ॥ २० ॥ स्वर्गोऽयं पंचमः स्वामिन् । विमानं सर्वसुंदरं ॥ तस्याधिपत्यं संजातं । तव पुण्यप्रन्नावतः ॥ २१ ॥

एता वयं कलत्राणि । ते चतस्त्रोऽपि सुंदर ॥ एते सर्वेऽपि ते देवाः । सर्वदादेशकारिणः ॥ २२ ॥ प्राच्यजन्मकृतं पुण्य–मादौ नः पुरतो वद ॥ पश्चात्स्वर्गसमाचारं । यथा कुर्मो वयं तव ॥ २३ ॥ जप्तस्त्वया महामंत्र–स्तपस्तप्तं त्वयाथवा ॥ दानं दत्तं सुपात्रे वा । यद्विमानाधिपोऽन्नवः ॥ २४ ॥ मरणांतं वा त्वया क्वात्रं । पातितं वा जनगृहे ॥ अस्मिन् गात्रेऽथवा पीडा । कापि सेहे त्वया प्रन्नो ॥ २५ ॥ धारातीर्थेऽथवा प्राण–त्यागो हि विदधे त्वया ॥ सत्यं वद त्वं कैः पुण्यै–रस्माकं नायकोऽन्नवः ॥ २६ ॥ इतोऽन्नयोऽपि मंत्रीह । वणिजः

For Private and Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

पुरवासिनः ॥ नागाख्यं रथिकं चैव । समाहूयागतोऽस्ति च ॥ २७ ॥ तेषामग्रेऽस्ति कथय-
न् । चरितं शृणुतैकदा ॥ रौहिणेयस्य प्रश्नात्तु । यूयमुज्वलत द्रुतं ॥ २८ ॥ रौहिणेयो निश-
म्याथ । देवीवाक्यान्यचिंतयत् ॥ अचीदं बुद्धिविज्ञानं । किमप्यन्नयमंत्रिणः ॥ २९ ॥ चौर-
राजश्चंचलश्च । लोकसंतापकारकः ॥ मादृशोऽपि यदि स्वर्गं । याता तद्दुर्गतौ हि कः ॥ ३० ॥
ख्यातानि यानि वीरेण । लक्षणानि दिवौकसां ॥ दृश्यंते तानि नैतासु । देवीषु हि मनाग-
पि ॥ ३१ ॥ आसां शुष्यंति पुष्पाणि । पादौ च स्पृशतो भुवं ॥ मेषोन्मेषं प्रकुर्वाते । लोच-
ने चातिचंचले ॥ ३२ ॥ देवांगनाविमानादि । सर्वं कृत्वापि कृत्रिमं ॥ ज्ञातुं मम मनोवृत्तिं ।
धृत्वानीतोऽहमत्र वै ॥ ३३ ॥ प्रदास्याम्यहमेतासा–मुत्तरं रम्यमद्य वै ॥ चिंतयित्वेत्युवाचार्यं
। देवदेवांगनाः प्रति ॥ ३४ ॥ वासो ममान्नवद्भ्ये । पुरे राजगृहे सदा ॥ रौहिणेयाभिधान-
स्य । प्रकृष्टव्यवहारिणः ॥ ३५ ॥ श्रीवीरजिनपार्श्वेऽन्नू–न्मम चेतः सदैव हि ॥ गमनं तत्र
न प्राप्त–मंतरायेण केनचित् ॥ ३६ ॥ संयमोपरि श्रद्धान्नू–त्तपस्तप्तं सुदुस्तपं ॥ पुनस्तस्मि-
न् पुरे मंत्र्य–न्नयोऽन्नूत् श्रेणिकात्मजः ॥ ३७ ॥ दत्तः कलंको मे तेन । व्यलीकः -स्तैन्यसं

For Private and Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

भवः ॥ पायितोऽहं विषं क्रोश–मिषेणातीवभङ्कः ॥ ३८ ॥ दत्तः प्रहारः शीर्षे च । देव्या
निस्त्रिंशसंभवः ॥ दीक्षामनोरथश्चित्ते–ऽभून्नष्टोऽभाग्यतस्तदा ॥ ३९ ॥ गंधोत्कटैः सुमनसै–
र्वीतरागो मयार्चितः ॥ दत्तं दानं सुपात्रेभ्यः । परमश्रद्धयान्वहं ॥ ४० ॥ व्यलीकोऽपि कलं-
कश्च । दत्तः सेहे क्षमाभृता ॥ एतैः पुण्यैर्विमानेऽस्मि–न्नहं सुरवरोऽभवं ॥ ४१ ॥ जजल्पु-
स्ताः पुनर्देव्यः । सहास्माभिरहोनिशं ॥ मनोरथाधिकं भुंक्ष्व । सुखं विषयसंभवं ॥ ४२ ॥
विमानेऽत्र सुरो योऽभूत् । पुरा यूयं तदंगनाः ॥ मम स्थ जननीस्थाने । युष्माकं चाप्यहं
सुतः ॥ ४३ ॥

श्रुत्वैवं तौ स्तस्तदा नाग–गोभद्रव्यवहारिणौ ॥ पुनर्देवो बभाणैवं । वचो निर्णयरूपकं ॥
॥ ४४ ॥ व्यवहारो न यत्रास्ति । जननीतनुजन्मनोः ॥ स्वर्गेणापि न मे कार्यं । तेन मे पा-
पदायिना ॥ ४५ ॥ रूपसौभाग्यतो यासां । चलंति यतयोऽपि हि ॥ न ताभिः क्षुभितः किं-
चि–द्रौहिणीकुक्षिसंभवः ॥ ४६ ॥ नागेन गत्वा कथितं । श्रेणिकस्य क्षमाभुजः ॥ चरित्रं स-
कलं तस्य । चित्तविस्मयकारकं ॥ ४७ ॥ श्रेणिकोऽपि समागत्या–भणत्तं रौहिणेयकं ॥ ध-

For Private and Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

र्गगार विचारज्ञ । मम मंतुं क्षमस्व न्नोः ॥ ४८ ॥ साधर्मिकस्त्वमस्माकं । मंत्री किमपि वेत्ति न ॥ इतो वर्द्धापनं जातं । श्रीवीतरागसंन्नवं ॥ ४९ ॥ वीरं समवसृतं ज्ञात्वा । मोक्षलक्ष्मीप्रदायिनं ॥ प्रमोदपूर्णः संजज्ञे । पुरवासी जनोऽखिलः ॥ ५० ॥ रौहिणेयोऽग्र संयोज्य । पाणी प्रोवाच मंत्रिणं ॥ देवानामपि जित्वर्यै । बुद्ध्ये ते नमोऽस्तु मे ॥ ५१ ॥ इयं ते वारुणी मंत्रिन् । कुर्गतिच्छयवारिणी ॥ कुर्वतोऽप्यपकारं मे । नपकारः कृतस्त्वया ॥ ५२ ॥ ममाशावर्द्धनो मंत्रि—न्नसावायस्त्वया ददे ॥ विमानं कुर्वतापि मे । विमानं ढौकितं त्वया ॥ ॥ ५३ ॥ सर्वमेतत्त्वया चक्रे । मां ज्ञातुं मंत्रिपुंगव ॥ तव बुद्धिर्जनोत्कृष्टा । गुरोरपि वचोऽतिगा ॥ ५४ ॥ महिमा तव हस्तस्य । मंत्रीश्वर महत्तरः ॥ यद्दत्तासवयोगेन विमानमन्नवन्मम ॥ ५५ ॥

अपराधो मया मंत्रिन् । यः कृतो वचनातिगः ॥ तेनापि ते प्रसादेन । साधुर्जातो जगत्त्रये ॥ ५६ ॥ नपकारकरः कोऽपि । त्वत्तो नान्यो जगत्त्रये ॥ मया पुरं विनटितं । त्वयाहं पायितोऽमृतं ॥ ५७ ॥ शृणवमात्य म्रियंते ये । जीवंतोऽपि नराः क्षितौ ॥ महावीरप्रसादेन । ते

For Private and Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

जायंतेऽजरामराः ॥ ५८ ॥ त्वयाहं पायितो यस्तु । क्रोशो देव्याः स तूत्तमः ॥ जातोऽहं तेन निर्दोषो । यत्त्वत्पाणिप्रभावतः ॥ ५९ ॥ देवोऽभणत् करे देव्या । असियोंऽतिगुणो हि सः॥ तेन मे मस्तकाद्दोषः । सर्वोऽप्युत्तारितः क्षणात् ॥ ६० ॥ खड्गप्रहारो यो दत्तो । देव्या मे मस्तकेऽनया ॥ परमार्थस्वरूपेण । स मे संसारतारकः ॥६१॥ लोकाः शृण्वंतु सर्वेऽपि । चौरोहं चौरवंशजः ॥ मातृपितृपक्षशुद्धः । देवानामपि दुर्धरः ॥६२॥ गंतुं नो दत्तवान् वीर-सभायां जनको मम ॥ इयत्कालं ततस्तेन । वंचितोऽहं सदैव हि ॥ ६३ ॥ तद्वाक्यस्यानृणीभूतः । कृतश्चाभयमंत्रिणा ॥ भवपारं व्रजिष्यामि । लात्वा दीक्षामथाहकं ॥ ६४ ॥ एकेन वीरवाक्येन । यदाहं बुद्धिपाशतः ॥ छुटितोऽथ ततस्तस्य । श्रोतुमिच्छामि वाग्भरं ॥६५॥ अभयोऽप्यवदद्वीर-वाक्यानि च श्रुतानि भोः । यानि तान्येव यशसा । कीर्त्या च फलितानि ते ॥ ६६ ॥ चतुर्धा बुद्धयो या हि । वर्त्तंते वसुधातले ॥ सर्वासामप्यहं तासां । निधानं पुण्ययोगतः ॥ ॥ ६७ ॥ मयापि मतिभिस्ताभि-र्न निर्णीतो भवानहो ॥ मद्यैर्नाप्यभवन्मत्तः । स्त्रीभिश्चापि न वाहितः ॥ ६८ ॥

For Private and Personal Use Only

अथ चौरोऽवदन्मंत्रिन् । स्वप्नं लब्धं मयाधुना ॥ तत्र जानाम्यहं यत्त्वं । श्वेतांब्यां स-
चिवोऽभवः ॥ ६९ ॥ तवांगरक्षकश्चाहं । समादेशकरोऽभवहं ॥ नित्यं पृष्टानुगामी च । सत्व-
वान् सरलाशयः ॥ ७० ॥ पार्श्वेऽन्यदा प्रधानस्य । मायावी जनवंचकः ॥ योगींद्ररूपधारी च ।
धूर्त्त एकः समाययौ ॥ ७१ ॥ स स्वीयेन गुरुत्वेन । मानाभ्युत्थानदानतः ॥ तेन सन्मानि-
तोऽतीव । स्वभावो हि सतामसौ ॥ ७२ ॥ एकदावसरं लब्ध्वा । स आगमनकारणं ॥ पृष्टः
प्रधानवर्येण । सोऽप्याख्यातिस्म तत्पुरः ॥ ७३ ॥ वनं कौतुकसंभारं । नानाश्चर्यमनोहरं ॥
विचित्रौषधीवल्लीभि–र्वृक्षैश्चापि समाकुलं ॥ ७४ ॥ आयासि चेद्वने तत्र । स्वर्णसिद्धिं ददा-
मि तत् ॥ बह्वाश्चर्यकरा विद्या । मंत्रांश्च शतसंख्यकान् ॥ ७५ ॥ अनापृच्छ्य कुटुंबं स्वं । य-
यौ तमनुयोगिनं ॥ लोभाभिभूतः सचिवो । लोभो हि दुरतिक्रमः ॥ ७६ ॥ उल्लंघ्य बहुलां
भूमिं । योगी सचिवमूचिवान् ॥ अपायस्थानकं ह्येत–द्वनं प्रेतवनोपमं ॥ ७७ ॥ कृतांततुल्य-
रूपा हि । भिल्लानामत्र कोटयः ॥ भयानकाश्च भल्लूका । व्याघ्रसिंहाः सहस्रशः ॥ ७८ ॥
अदृशीभूय चेदत्र । गम्यते वै ततो वरं ॥ गमनस्य प्रकारोऽत्र । कांतारे नान्यथा नृणां ॥

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

॥ ७९ ॥ चिक्षेपांजनमित्युक्त्वा । स योगी तस्य नेत्रयोः ॥ तत्प्रभावेण सचिवो । व्याघ्ररूप-
त्वमाददे ॥ ८० ॥ योगी स निश्चलं कृत्वा । तं व्याघ्रं स्तंभिनीबलात् ॥ आरुरोह सुखं तेन ।
 पंथानमतिवाहयत् ॥ ८१ ॥ मार्गेऽथ गच्छतस्तस्य । मिलितौ राक्षसावुभौ ॥ वृद्धेन राक्षसे-
नोक्तं । यासि योगिन् क्व मे पुरः ॥ ८२ ॥ गंधेन मयकाज्ञायि । व्याघ्रोऽयं मानुषोऽभवत्
॥ तन्मह्यमेनं देहि त्वं । यथा भक्ष्यं भवेन्मम ॥ ८३ ॥ अनर्पयति योगींद्रे । संग्रामोऽभूत्त-
योर्मिथः ॥ त्रिशूलेन हतः शीर्षे । नृचक्षा मृत्युमाप्तवान् ॥ ८४ ॥ अथ द्वितीयं यक्ष—स्ते-
नापि स्वीयमायया ॥ रूपं मत्स्येंद्रनाथस्य । योगिनो विदधे तदा ॥ ८५ ॥ योगी व्याघ्रात्स-
मुत्तीर्णो । दृष्ट्वा मत्स्येंद्रयोगिनं ॥ नमस्करोति तं याव—त्तावद्व्याघ्रः प्रणष्टवान् ॥ ८६ ॥ कृ-
त्वा प्रणाममूर्ध्वं स । यावत्पश्यति भक्तिभाक् ॥ तावन्न योगी न व्याघ्रो । विखिन्नः सोऽ-
पि मानसे ॥ ८७ ॥ द्वितीयः कर्बुरः सोऽथ । व्याघ्रमादाय यातवान् ॥ यांतौ निरीक्ष्य तौ
योगी । पृष्टे लग्नोऽप्यधावत ॥ ८८ ॥ कुत्रापि विवरे तौ द्वौ । प्रविष्टौ ज्ञायते न तत् ॥ तत्रै-
व विपिने सोऽस्था—द्योगी कूटकलानिधिः ॥ ८९ ॥ व्याघ्रो नृचक्षसाथोक्तः । करोमि त्वां पु-

For Private and Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

नरं ॥ वचोऽन्नावात्ततस्तेन । कर्बुरस्य कृता नतिः ॥ ए० ॥ एकस्य वटवृक्षस्य । पुष्पमा-
नीय सत्वरं ॥ स गंधं ग्राहितो व्याघ्रः । पुनर्मानुष्यमाप्तवान् ॥ ए१ ॥ निर्ययौ कंदरामध्या-
द्वनमध्ये भ्रमन्नथ ॥ वनं सुगंधं कुर्वाणं । दृष्टवान् गंधजाहकं ॥ ए२ ॥ तं गृहीतुमनाः पृ-
ष्ठौ । स जगाम कुतूहली ॥ केनाप्यदृश्यरूपेण । निषिद्धोऽप्येष न स्थितः ॥ ए३ ॥ स्थितः
स गात्रसंकोची । समागत्यास्य सन्निधिं ॥ जग्रहे सचिवेनापि । कराभ्यां सहसैव सः ॥
॥ ए४ ॥ तदीयकरसंयोगा—न्मार्जारो योग्यनूत् क्षणात् ॥ योगिनोल्लासितस्तेन । मंत्री ग-
गनमन्यगात् ॥ ए५ ॥ वलमानः पृथिव्यां स । न पपात कथंचन ॥ तदेति योगिना प्रोक्तं ।
रोषाकुलितचेतसा ॥ ए६ ॥ मया तेऽदृश्यन्नावोऽय—मुपकारकृते कृतः ॥ राक्षसेन समं त्वं
च । प्रणष्टो मम पार्श्वतः ॥ ए७ ॥ सदैव कथितं चेन्मे । कुरुषेऽथाविशंकितः ॥ नत्तारया-
मि तदहं । त्वामद्य गगनांगणात् ॥ ए८ ॥ त्वदीयं वचनं सर्वं । विधास्यामीति जल्पिते ॥
अपतत्स धरापीठे । योगिनोऽग्रेतिसाहसी ॥ एए ॥ चेलतुस्तौ ततः स्थाना—न्नतो वनम-
ध्यतः ॥ अपश्यतां क्वचित्स्थाने । कृष्णचित्रकवल्लरीं ॥ ४०० ॥ समुद्यतौ तदादाने । यदा

For Private and Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

तौ योगिमंत्रिणौ ॥ नूतसंघातमध्यस्थ—स्तदैको नूत उचिवान् ॥ १ ॥ विना रक्तबलिं नैषा। ग्रहीतुं शक्यते लता ॥ इगादुग्रहीष्यथश्चेन्हा । तदाऽजीवौ भविष्यथः ॥ २ ॥

इत्युक्ते योगिना तेन । सचिवस्य शरीरतः ॥ रक्तं निष्कासितं नूरि । तस्यै नूताय चार्पितं ॥ ३ ॥ लग्नौ यावद्ग्रहीतुं तां । तावदादाय नूतराट् ॥ चचाल चान्वधाविष्टां । तौ पश्यंतौ च वल्लरीं ॥ ४ ॥ गिरेर्मध्येऽस्ति विवरं । यम्मवक्त्रेण सन्निनं ॥ द्वारयंत्रं समुद्घाट्य । तत्र नूतः प्रविष्टवान् ॥ ५ ॥ तत्र तावप्यनुगतौ । तत्रैकं कुंममागतं ॥ जलांतर्यातवान् नूत । नपकंठे च तौ स्थितौ ॥ ६ ॥ स्वस्मिंमथ सचिवे मंत्र—मुद्रां दत्वातिबंधुरां ॥ गतौ जलांतः सोपान—पंक्तिं तावप्यपश्यतां ॥ ७ ॥ तामुल्लंघ्य च पाताल—पुरसीम्नि समागतौ ॥ अपश्यतां प्रौढतरं । प्रासादं सप्तनूमिकं ॥ ८ ॥ नूतः करस्थवल्लीकः । प्राविशत्तत्र मंदिरे ॥ तत्रोपविष्टमास्ते च । योगिनीचक्रमुद्धतं ॥ ९ ॥ राक्षसास्तत्प्रतिहारा । लब्ध्वागंधं तयोर्द्रुतं ॥ लोलजिह्वा अधावंत । मांसास्वादनलंपटाः ॥ १० ॥ स्तंनयित्वाथ योगी तान् । प्राविशन्मंदिरांतरे ॥ योगिनीनां पुरः ख्यातं । तस्य नूतस्य चेष्टितं ॥ ११ ॥ योगिनीचक्रमाचख्यौ ।

द्वात्रिंशल्लक्षणैर्युतं ॥ मनुष्यं दीयते हत्वा—मुष्मै निर्भयचेतसे ॥ १२ ॥ वल्लरीयं ततो ल-
भ्या—धिष्टातास्या अयं यतः ॥ स्वछंदगामी लीलावान् । भूतो भैरवनामभृत् ॥ १३ ॥ स-
चिवेन ततः खड्ग—माकृष्य निदधे द्रुतं ॥ स्वकंठे योगिनीचक्रं । संतुष्टं तावदूचतुर्जगौ ॥ १४ ॥
मार्गेण येनागछस्त्वं । पश्चात्तेनैव तु व्रज ॥ अस्मत्प्रभावतो मार्गे । सुखेनैव गमिष्यसि
॥ १५ ॥ यस्माद्वनात्समायात—स्तस्मिन्नेव हि गछ भोः ॥ नरवृक्षाह्वनप्राप्ति—स्तत्रावश्यं भ-
विष्यति ॥ १६ ॥ एकयाथ रहः ख्यातं । देव्या तस्य तु मंत्रिणः ॥ केनापि त्वमुपायेन । यो-
गिनः संगितिं त्यज ॥ १७ ॥ नरवृक्षं यदा पश्ये—स्तदा नीरेण कल्पनं ॥ त्वमस्य कुर्या इ-
यता। स्वयमेव मरिष्यति ॥ १८ ॥ नरवृक्षप्रभावस्तु । सर्वोऽपि कथितः पुनः ॥ ततोऽसौ नि-
र्ययौ कुंडा—ध्वना साकं च योगिनः ॥ १९ ॥ द्वारयंत्रमतिक्रम्य। पुनस्तद्द्वारमाप्तवान् ॥ यो-
गींद्रः सचिवश्चापि । भ्रमंतौ स्त इतस्ततः ॥ २० ॥ नरवृक्षं मार्गयंतौ । लभेते क्वापि तौ न
हि ॥ कुंडद्वितीयमध्यस्थं । प्रासादं चाप्यपश्यतां ॥ २१ ॥ तन्मध्ये पार्श्वनाथस्य । प्रतिमा-
स्ते मनोरमा ॥ पातालाधिपनागस्य । फणैः सप्तभिरंकिता ॥ २२ ॥ तं प्रणम्य जगन्नाथं ।

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

तौ बाह्ये रंगमंमपे ॥ वातायनसमासीनौ । पश्यंतौ स्तो जिनालयं ॥ २३ ॥ यत्कुंमयुग्मं त-
त्रास्ते । सोपानश्रेणिमंमितं ॥ तयोश्चैकत्र शीतांबु । द्वितीयेऽप्युष्णमेव च ॥ २४ ॥ तयोः
प्रपश्यतोस्तत्र । द्युसदां सार्थ्र आययौ ॥ झंपां वितीर्णवानुष्ण–जलकुंभेऽतिसोद्यमः ॥ २५ ॥
तज्जलस्नानसंयोगा–द्देवा वानरतां गताः ॥ वानर्यश्चाभवन् देव्यः । कृतः किलकिलारवः ॥
॥ २६ ॥ गंधोत्कटानि पुष्पाणि । फलानि सरसानि च ॥ मुख्यवानरवाक्येन । निन्युस्तत्रा-
परे समे ॥ २७ ॥ वानरीभिः समानीत–नीरपूरेण वानराः ॥ चक्रुः स्नात्रं जिनेंद्रस्य । पूजां
च कुसुमोत्करैः ॥ २८ ॥ गीतरागप्रपंचेन । वादित्रैश्च मनोरमं ॥ देवनाटकसंकाशं । नाटकं
तत्र च कृतं ॥२९॥ द्रव्यपूजां भावपूजां । विधाय कपयः समे ॥ रंतुं प्रवृत्ताः सर्वत्र । स्वेच्छ-
या वनमध्यतः ॥ ३० ॥ चिरं रंत्वाथ संध्यायाः । समये कपयः समे ॥ झंपां ददुः शीतज-
ल–कुंभेऽतिबहुविस्तृते ॥ ३१ ॥ तत्प्रभावाच्च ते सर्वे । देवत्वं प्रापुरादिवत् ॥ स्वेच्छया विचरं-
तश्च । कुत्रापि स्थानके गताः ॥ ३२ ॥ तौ तथैव स्थितौ तत्र । प्रासादे योगिमंत्रिणौ ॥ पु-
नर्द्वितीयदिवसे । तथैव तदपश्यतां ॥ ३३ ॥ मंत्रिणा भणितं योगिन् । कपिमध्ये व्रजाम्य-

For Private and Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

हं ॥ कपिरूपभृदद्य त्वं । यथाख्यासि समाहितः ॥ ३४ ॥ यथादोमध्यसंस्थोऽहं । पश्यामि
सकलांस्तरून् ॥ भाग्यसंयोगतो जातु । नरवृक्षोऽपि लभ्यते ॥ ३५ ॥ आदेशाद्योगिनो मं-
त्री । कुंभे ऊर्ध्वं प्रदत्तवान् ॥ वानररूपमाधाय । निर्ययौ कपिमध्यगः ॥ ३६ ॥ चैत्यपूजा-
दिकं कृत्वा । रममाणेषु तेषु च ॥ मुख्यवानरपत्नी स्वं । पतिं पप्रच्छ वाग्मिनं ॥ ३७ ॥ स्वा-
मिन् किं नरवृक्षोऽस्ति । वृक्षेष्वेतेषु बंधुरः ॥ यस्य दुग्धप्रमाणेन । ज्ञायते भूगतं धनं ॥ ३८ ॥
प्राह सोऽप्येहि मे सार्थे । यथा तद्दर्शयामि ते ॥ इत्युक्त्वा तच्चचालाशु । मिथुनं विपिनौक-
सः ॥ ३९ ॥ अन्वयासीन्मंत्रिकपि–स्तद्युग्मं लीलयोच्छलत् ॥ उपाविशंस्त्रयो गत्वा । नरवृ-
क्षोपरि स्थिराः ॥ ४० ॥ कपिर्वाग्मी जगौ भार्यां । प्रिये सोऽयं नरद्रुमः ॥ नाप्यते यो नृ-
भिर्दत्तं । विना सल्लक्षणं नरं ॥ ४१ ॥ तमुपालक्षयन्मंत्रि–कपिश्चिह्नैरनेकशः ॥ गतेषु तेषु
संस्थानं । मंत्री स्वरूपमातनोत् ॥ ४२ ॥ आख्यातं योगिनोऽग्रे च । चलितौ तावुभावपि
॥ तस्मिन्नरद्रुमे रम्ये । संजातेऽभ्यर्णवर्त्तिनि ॥ ४३ ॥ नीरेण मंत्रिणा योगी । कल्पितः पृ-
थ्वीवर्त्तिना ॥ वृक्षाधिष्टायकैर्देवैः । स सद्यो भक्षितो रटन् ॥ ४४ ॥ अंगरक्षोऽथ सचिव—

For Private and Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

मनालोक्येत्यचिंतयत् ॥ निन्ये कौतुकभंडारे । स्वामी मे योगिना ध्रुवं ॥ ४५ ॥ मायावि-
ना गृहीतोऽसौ । मारणायैव केवलं ॥ पृष्टौ यास्याम्यहमपि । तत्पादौ शरणं मम ॥ ४६ ॥
इति ध्यात्वाचलत्सोऽपि । भ्रमंस्तद्वनमासदत् ॥ धर्मकर्मानुसारेण । प्राप्तवान् स्वामिनं नि-
जं ॥ ४७ ॥ तौ मिथो मुदितौ दोर्भ्या–माशिश्लिषतुरंजसा ॥ अंगरक्षधनुर्लात्वा । मंत्री बा-
णं च संदधे ॥ ४८ ॥ व्याघ्रवृश्चिकसर्पाणां । भूतकेसरिदंतिनां ॥ रूपैः स भापितोऽत्यर्थं ।
मानसे न भयं दधौ ॥ ४९ ॥ नरडुस्कंधदेशोऽस्ति । स्वयं भूतं मनोहरं ॥ पुंस्त्रियोर्मिथुनं प्रौ-
ढं । सर्वावयवसंयुतं ॥ ५० ॥ बाणं मुक्तं ततस्तेन । तत्र नारीपयोधरे ॥ प्रादुर्बभूव सहसा
। पयःश्रोतः सुपूरभृत् ॥ ५१ ॥ तत्पीतं मंत्रिणात्यर्थं । प्रीतोऽभूद्भूरिभिर्दिनैः ॥ स्वयमेव
स्थितो दुग्ध–प्रवाहः प्रवहन्नथ ॥ ५२ ॥ पीतदुग्धप्रमाणेन । सर्वं भूमिगतं धनं ॥ द्राक् प-
श्यतिस्म मंत्रींद्रः । स्वाक्षिभ्यां प्रकटं यथा ॥ ५३ ॥ इत्थमंजनसिद्धोऽभू–न्मंत्रीशो भाग्ययो-
गतः ॥ सोत्साहस्तद्वनं सर्व–मतिचक्राम हेलया ॥ ५४ ॥ सांगरक्षो ययौ तूर्णं । श्रावस्त्यां
पुरि साहसी ॥ पुरोपवनसंस्थश्च । केशी दृष्टो गणाधिपः ॥ ५५ ॥ रत्नत्रयधरो धीमान् ।

For Private and Personal Use Only

धीरो धर्मोपदेशकः ॥ ततो मंत्र्यंगरक्षौ च । समासीनौ च तत्पुरः ॥ ५६ ॥ आख्यातं मुनि-
ना किंचि-त्तदा तत्पुरतः स्फुटं ॥ मया किंचित्तु न ज्ञातं । मूर्खत्वभावेन सुंदर ॥ ५७ ॥ मंत्रि-
पार्श्वे ततः पृष्टं । सेवकेनातियत्नतः ॥ किं ख्यातं मुनिना तेन । तवाग्रे वद मे पुरः ॥ ५८ ॥
प्रस्तावे कथयिष्यामि । सर्वं ते पुरतोऽधिकं ॥ इत्येव कथयन्नासी-न्नाख्यातं किंचिदेव हि ॥
॥ ५९ ॥ गणभृद्बोधवाक्येन । त्वं श्रीश्रेणिकमंत्र्यभूः ॥ अज्ञातबोधवाक्यः स-न्नहं वैभार-
पर्वते ॥ ६० ॥ एतत्स्वप्नमसत्यं वा । सत्यं तद् ज्ञायते नहि ॥ पुनः पृच्छां करिष्यामः ॥ श्री-
वीरजिनसन्निधौ ॥ ६१ ॥

इत्युक्त्वा तेऽचलन् सर्वे । श्रीवीरनतिहेतवे ॥ आहूता रौहिणेयेन । लोकाश्च समतात्म-
ना ॥ ६२ ॥ आनाय्य वैभारगिरे-र्हृतं पितृपितामहैः ॥ अर्पितं वस्तु लोकानां । श्रेणिकस्य
प्रपश्यतः ॥ ६३ ॥ श्रीवीरस्वामिनं नत्वा-ऽभयः पप्रच्छ मंत्रिराट् ॥ ख्यातो मे रौहिणेयेन ।
भवः सत्योऽथवाऽनृतः ॥ ६४ ॥ सत्य एव न कूटोऽयं । वीरेण कथिते त्विति ॥ रौहिणेयोऽ-
पि जग्राह । दीक्षां श्रीवीरसन्निधौ ॥ ६५ ॥ प्रशंसमानः सर्वोऽपि । लोको निजनिजं गृहं ॥

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

जगाम दुस्तपतपो । रौहिणेयस्तपस्यति ॥ ६६ ॥ श्रीवीरदेवमूर्त्ति—क्रमवंदनतत्परः स चौर-
र्षिः ॥ न्नविकमनांसि निरंतर—मचोरयत्स्वीयविमलगुणैः ॥ ६७ ॥ गृहीत्वानशनं प्रांते । स्म-
रन् पंचनमस्कृतिं ॥ श्रीसर्वार्थविमानेऽगा—देवोऽनूद्धर्मनाजनं ॥ ६८ ॥ जिनेंद्रवचनंश्रुत्वा ।
रौहिणेय इवान्वहं ॥ स्तैन्यं त्रिधापि संत्याज्यं । जिनधर्मरतैर्नरैः ॥ ६९ ॥ कासहृगच्छचूडा—
रत्ननिन्नो देवचंद्रगुरुराजः ॥ तच्छिष्यदेवमूर्त्ति—र्जिनपदतरुपीठकृतवसतिः ॥ ७० ॥ चक्रे तेन
कथासौ । बहुलरसा स्मयकरी बुधजनानां ॥ नंदतु तावच्चिरा । यावच्छशिमेरुसूर्यजलनि-
धयः ॥ ७१ ॥

॥ इति श्रीकासहृगच्छे श्रीदेवचंद्रसूरिशिष्य नपाध्यायश्रीदेवमूर्त्तिरचिता
रौहिणेयकथा समाप्ता ॥

॥ समाप्तोऽयं ग्रंथः गुरुश्रीमच्चारित्रविजयसुप्रसादात् ॥

॥ श्रीरस्तु ॥

For Private and Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

॥ इति श्रीरौहिणेयकथा संपूर्णा ॥

For Private and Personal Use Only

Shri Mahavir Jain Aradhana Kendra www.kobatirth.org Acharya Shri Kailassagarsuri Gyanmandir

For Private and Personal Use Only